

ВОДЕНЪ

Въ паметъ на Мане Накашевъ

ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ НА СЕКЦИЯ „МАНЕ НАКАШЕВЪ“ — СЕСЪ-СЕВМЕСЪ
ПРИ МАК. МЛАД. ОРГАНИЗАЦИЯ „Б.Р. МИЛАДИНОВИ“ — ВАРНА.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Нашето списание — Редакцията
2. Мане Накашевъ — Калинъ Костадиновъ
3. Въ предсмъртностъ — Л. Весовъ
4. Той не умира — Калинъ Д. Калиновъ
5. Последната ми среща съ Мане — Ат. Д. Нацевъ
6. Защо падна Мане Накашевъ — Илия Караивановъ
7. Какъ се запознахъ съ Мане — С. Златковъ
8. Моятъ приятелъ Мане — Кр. Пинзовъ
9. Основаване на секция „Мане Накашевъ“ — Калинъ Костадиновъ
10. Александръ Балабановъ (по случай 25 год. му юбилей)
11. Кузманъ А. Шапкарровъ
12. Въ паметъ на Мане Накашевъ — Тодоръ Тодоровъ
13. Предсмъртниятъ му заветъ — Аспарухъ Илиевъ
14. Единъ достоенъ македонецъ — Македонски
15. Организационни.

РЕДАКТОРИ:

КАЛИНЪ КОСТАДИНОВЪ

КАЛИНЪ Д. КАЛИНОВЪ

† МАНЕ К. НАКАШЕВЪ
убитъ отъ предателска ржка на 21 януарий 1933 г.

В О Д Е Н Ъ

Периодично списание на секция „Мане Накашевъ“ — Сесъ-Севмесъ, при Македонската Младенка Организация „Бр. Миладинови“ — Варна.

Нашето списание.

Нашето списание ще излиза периодически. То се явява, като една здрава база о която ще крепне организираната македонска младежъ въ кварталъ Сесъ-севмесъ.

Въ него ще сътрудничатъ организиранитъ македонски младежи.

Въ списанието ще се пишатъ статии по македонскиятъ въпросъ, за македонски дейци и статии отъ чисто наученъ характеръ.

Списанието се явява, като едно средство за ония организирани македонски младежи, които чувствуватъ въ себе си нъкакви духовни сили и наклонности, да ги проявятъ и по такъвъ начинъ да се явятъ въ помощъ на ония свои другари, които по една или друга причина сж останали съ слабо образование и

иматъ по-слаби познания по известни въпроси.

Настоящия първи брой е посвѣтенъ изключително на нашия патронъ Мане Накашевъ, по случай една година отъ трагичната му смъртъ.

Съ това ние ще се постараемъ да хвърлимъ свѣтлина върху характера на Мане и неговата ползотворна дейность за Македония.

Списанието не ще дава мѣсто въ колонитъ си на никакви полемики, а ще има за девизъ: Просвѣта на организираната македонска младежъ, по македонскиятъ въпросъ, по етнографията и географията на Македония.

РЕДАКЦИЯТА.

Мане Накашевъ

Преди да се опише характера на една личност, необходимо е што да се направат един преглед на родното му мѣсто, на обществената и семейна срѣди, въ които е расла тази личност.

Затоа преди да почна да описвамъ характера и биографията на Мане Накашевъ, ще кажа нѣколко думи за тѣзи фактори, които иматъ голѣмо значение за оформяването характера на една личност.

Преди всичко, за да бжде една личност съ високъ патриотиченъ духъ, тя трѣбва да се подхранява съ патриотизъмъ още отъ крехката възраст, когато всичко се възприема съ голѣма охотност.

Такъвъ е случая съ Мане Накашевъ. Града Шипъ е билъ въ турско време привилегированъ и въ него турското робство почти не се чувствало. Националниятъ духъ въ Шипъ се е пазилъ отъ мѣстното население като свѣтиня. Въ него свободно можело да се пѣятъ патриотични пѣсни. Народнитѣ обичаи и нрави сж били запазени напълно. Всичко това е благоприятствувало да крепне националниятъ духъ.

Материалното състояние на града е било отлично. Богати търговци, търгувайки изъ периферията на града сж разнасяли неопетнения националенъ духъ между поробеното население на Македония. Нѣщо повече, родолюбивитѣ шипяни сж успѣли да асимилиратъ малкото влашки, гръцки и арменски семейства въ Шипъ.

Но националниятъ духъ взема още по голѣмъ подемъ, когато въ 1867 год. шипянина Иосифъ Ковачевъ, следъ като е завършилъ висшитѣ си науки въ Русия, отваря първото българско педагогическо училище — второ по значение следъ Априловската гимназия, въ което сж се учили мнозина отъ сподвижницитѣ на Левски.

Ето при такива условия се е родилъ и живѣлъ Мане Накашевъ. Израстналъ въ една срѣда съ високъ патриотиченъ духъ, Мане обиква Македония съ една безумна любовъ.

Синъ на Коце Накашевъ и Елисавета Щерѣова. Мане е роденъ на 21 ноември 1888 г.

Първоначалното си образование получава въ родния си градъ. Жаденъ за наука и прогресъ, той се записва въ Скопската турска гимназия. Тукъ Мане изпѣква като единъ много способенъ ученикъ и разпаленъ патриотъ. Често той събира свои другари българчета и ги надъхва съ революционни идеи.

Следъ завършването на гимназиалния курсъ, той се отзовава въ Цариградъ, където се записва за редовенъ студентъ по фармацията.

И тукъ той не се ограничава само съ учебното дѣло, знаейки много добре, че надъ всичко стои идеята за свободата на своята Родина.

Оформявайки се като личност въ него се оформява и образа на Македония съ пълния си страдалчески видъ и Мане обиква безумно този образъ и решава да му служи съ всичката си енергия, съ всичкитѣ си способности и ако всичко това не стигне да даде и своя животъ.

Въ цариградскиятъ университетъ, Мане разнася революционна книжнина между своитѣ другари българчета и между по-събуденитѣ български граждани.

Въ 1911 год. следъ редовно полагагане на всички изпити, Мане завършва фармацията и се снабдява съ дипломъ магистъръ по фармацията съ право на частна практика изъ цѣлата турска империя.

Отъ тукъ нататъкъ неговата линия на живота става извънредно много начупена. Отъ тукъ нататъкъ и неговата обществена дейностъ взема голѣми размѣри.

Въ това време положението въ Македония е твърде неспокойно. Македонски революционери кръстосватъ Балканитѣ. Турцитѣ предчувствували своя край, достигатъ най високата степенъ на своето озвѣрение. А надъ всичко това срѣбски

и гръцки пропаганди се ширят въ Македония.

Но въпреки всичко това, Мане заминава за Македония и то въ най-опасната зона—Кочани, където по едно чудо успява да се спаси отъ поголовното клане на турцитѣ, като се скрива въ мазата на аптеката, на която временно е замѣстятъ управителя ѝ. Следъ като дава точни сведения на анкетната европейска комисия, дошла да анкетира турскитѣ звѣрства, Мане заминава за Велесъ, като управителъ на тамошната българска общинска аптека.

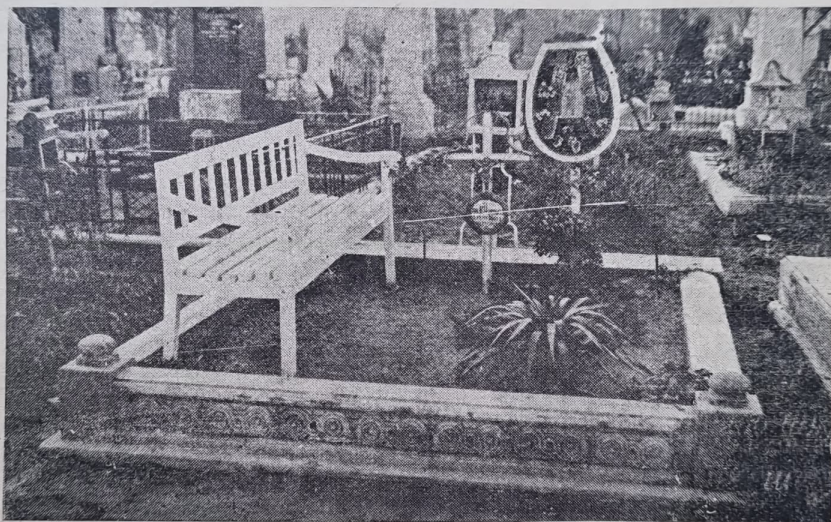
По онова време, когато сръбската и гръцката пропаганди бѣха въ своя раз-

гаръ се чувствуваше голѣма нужда отъ български аптеки, но не въ смисълъ на лѣчебни заведения, а като обединителни центрове на българската интелигенция.

Затова Мане бива повиканъ въ Воденъ да основе българска аптека, да обедини българската интелигенция и да пази българския националенъ духъ отъ похителитѣ гърци.

И наистина той е изпълнилъ своя дългъ, тъй както подобава на единъ достоенъ синъ на Македония.

Скоро следъ основаването на българската аптека въ Воденъ, Мане обединява българската интелигенция и мощно атакува гръцката пропаганда. Аптеката се

Гробътъ на Мане Накашевъ

обръща на клубъ, където се събиратъ всички по-събудени македонски българи и тукъ често се взиматъ решения отъ чисто революционенъ характеръ.

Неприятеля скоро схваща ролята на аптеката, като български културенъ центъръ и затова гледа всѣчески да унищожи подобни заведения.

Започва се междусъюзнишката война и за опасния „бугарашъ“ нѣма мѣсто въ Воденъ. И една нощъ, Мане тайно напуска града едвамъ изплъзналъ се отъ ржцетѣ на тиранитѣ.

Мане се преселва въ братска България и постѣпва като аптекаръ въ Ловченската I-во класна болница.

А следъ реокупацията на гр. Ксанти отъ нашитѣ войски, той бива изпратенъ тамъ да отвори една отъ безстопанственитѣ аптеки. Отъ Ксанти, Мане се прехвърля въ Варненската държавна болница, откъдето въ 1919 година бива премѣстенъ въ шуменската държавна болница пакъ като аптекаръ.

Тукъ престоява до 1922 година. Отъ тогава той напуска държавната служба и се оттегля на частна практика въ Свищовъ, където престоява до 1925 година и следъ това се връща пакъ въ Варна като дрогистъ и аптекаръ.

Такава нагъната линия представлява живота на Мане Накашевъ.

Упражнявайки своята професия изъ различнитѣ краища на Македония и България, той не забравя и свещенния дългъ къмъ Родината и затова винаги поставя дѣлото на Македония надъ всичкитѣ лични интереси.

Тъмни сили започватъ една акция на самоунищожение. Паднаха много видни македонски дейци.

На 21 Януарий 1933 г. тази стихийна вълна отвлече и Мане Накашевъ

Родоостѣпниците цѣлѣха съ това да убиятъ бодрия духъ въ родолюбивата македонска емиграция

Но Уви! . . . останаха измамени тѣзи рушители на македонското дѣло.

Крѣвта и свѣтлата паметъ на Мане, обединиха още по-здраво македонската емиграция въ Варна и тя издигна още по-високо лозунга за **свободна и независима Македония.**

Калинъ Костадиновъ.

Той не умира! . . .

. . . . Тозъ който падне въ бой за свобода,
Той не умира: него жалеятъ,
Земя и небо, звѣръ и природа
И пѣвци пѣсни за него пѣятъ.
ХР. БОТЕВЪ

Дѣли ни една година отъ оня злокобенъ день, когато достигна вестъта до нашитѣ уши, че враговетѣ на Македония сж взели още една жертва; убили сж въ центъра на гр. Варна единъ вѣренъ синъ на Македония — Мане Накашевъ!

Една година мина откакъ Мане не е между насъ и отъ какъ престана да тупти едно буйно сърдце.

Но защо го убиха?

Кому бѣ нуженъ живота на Мане?

Тѣ, заклетитѣ врагове на Македония и на всичко българско, агенти на Бѣлградъ, Атина и Москва, знаеха много добре, че Мане се тачи и обича отъ родолюбивата македонска емиграция и младежъ въ Варна, която като гранитна скала стоя здраво на поста си и не се предаде на рушителитѣ на македонското дѣло. Тя не отстѣпи, макаръ и да даде свидни жертви. Напротивъ тя се организира още по-здраво и атакуваше мощно всички тѣхни попълзновения и съ гордо вдигнато чело заявяваше, че за нищо на свѣта не ще отстѣпи отъ позициитѣ, които е заела, а ще върви смѣло напредъ и все напредъ до реализирането на свѣщенния идеалъ, завещанъ отъ плеада македонски апостоли, **свободна и независима Македония,**

И за това тѣ — враговетѣ на Македония, като видѣха, че не могатъ да спечелятъ македонската емиграция и младежъ, организиранни при Макед. Нац. Комитетъ и Макед. Мл. съюзъ, отнеха скѣпия за насъ животъ на Мане.

Тѣ целѣха съ това страшно злодеяние да убиятъ и духа на македонската младежъ въ Варна и така тя омаलोощена духомъ да може да стане тѣхна жертва.

Но уви! . . . Тѣ бѣха се горчиво самоизлѣгали. Защото, убиха Мане, но не и духа на тая родолюбива младежъ. Напротивъ, следъ скѣпата загуба, която претърпя тя, не отпадна духомъ, а обратно, организира се още по-здраво и застана на своя постъ съ още по-бодъръ духъ.

Мане тѣломъ не е между насъ, но неговиятъ духъ витае между родолюбивата македонска емиграция и младежъ и сочи нейния предначертанъ пѣтъ къмъ **свободна и независима Македония.**

Той, патрона на секцията ни нивга не умира, защото македонската младежъ организирана и сплотена носи въ гърдитѣ си ония свѣтли идеали, които вълнуваха буйното сърдце на Мане и за които той даде своя животъ.

Калинъ Д. Калиновъ

Свободна и Независима Македония, ето най-здравата основа, надъ която може да се изгради най-сигурния миръ на Балканитѣ.

ВЪ ПРЕДСМЪРТНОСТЪ

Срази ме вражески куршумъ,
Сърцето ми заспива
Далечъ отъ родната хижа, друмъ
И плодоносна нива.

Кръвта ми багри чужда пръстъ
И знамъ — следъ мигъ ще свърша,
Ей гарвани на орлякъ гжстъ
Се виятъ — чакатъ мърша.

Надъ менъ не свѣти синева
Катъ въ родний край завѣтенъ,
И всуе дигамъ азъ глава,
Усѣтилъ трепетъ сетенъ.

Ахъ, азъ оставямъ тлѣнна плътъ,
Но моя духъ свободенъ
Кръзъ неизвѣстенъ звѣзденъ пжтъ
Ще дойде въ края роденъ.

Когато свилена коса
Разпустне вечеръ лѣтна,
И въ посребрени небеса
Изгрѣй звѣзда приветна,

Духътъ ми воленъ ще лети
Надъ скъпитъ поляни,
Забравилъ земни суети
И ужаситъ бранни.

Л. Весовъ

Ат. Д. Нацевъ

Последната ми среща съ Мане Накашевъ

Студенъ януарски день. Бъли снѣжинки въ рой се догонватъ и достигайки морната земя, преставатъ да сж тъй весели и игриви. Деньтъ проваляше. Мрачна нощъ прострѣ своето крило и голѣмия градски шумъ утихна.

Въ тази нощна тишина, три последователни револверни изтрела нарушиха спокойната атмосфера.

Три пжти ехото достигна до насъ за да ни донесе страшната истина, че Мане Накашевъ е убитъ!

Накашевъ е убитъ!

Тѣзи думи се носеха отъ уста на уста съ такава бързина, че следъ единъ часъ цѣлия градъ знаеше за грозното убийство извършено отъ братска ржка. Всички останаха потресени отъ това злодеяние. Защото, кой не познаваше Мане Накашевъ?

Честенъ въ своята мисълъ, скромненъ въ своята обществена дейность, възпитанъ и откърменъ съ духа на борческа Македония, покойния Мане Накашевъ се отдаде на Македонското движение всецѣло.

Онези, които бѣха по-близо до него, които се движиха съ него — познати и приятели, много добре знаеха какъвъ бѣ Мане. Достатъчно бѣ само веднажъ да поприказвашъ съ него, за да го разберешъ. Той бѣше винаги искренъ и гостоприемливъ, винаги готовъ да ти услужи съ каквото може. Никого не нагрубяваше, никого не оскърбяваше. Той бѣше учителъ за насъ по-младитѣ. Неговитѣ съвети бѣха за насъ полезни. Ние винаги се вслушвахме въ думитѣ му и тѣ всѣкога ни изкарваха на благополученъ край.

Веднажъ, разхождайки се съ единъ мой бившъ учителъ отъ гимназията срещнахме Мане Накашевъ. Той се спрѣ, запита ме нещо. Следъ това запознахъ го съ моя компаньонъ и заедно трѣгнахме да се разхождаме, като говорихме на обща тема. Разходката ни траеше около половинъ часъ. Той се извини, че въпреки желанието му да бжде съ насъ, ще трѣбва да се отдѣли, защото трѣбвало да отиде на аптекарско заседание. Збогува се най-

приятелски и се раздѣлихме. Трѣгнахме двама съ моя учителъ. Той веднага ми заяви, че Мане Накашевъ му е направилъ много добро впечатление, както съ умението да третира важни въпроси, а така сжщо и учтивъ въ своитѣ обноски. И все пакъ трѣбва да признае, каза той, че цѣлата почти интеллигенция е съ васъ — съ дейността на Македонския Националенъ комитетъ и другитѣ ваши съюзи младежки, женски и студентски.

Но, гордостъта на македонската интеллигенция, добави той, това е Македонската академия на наукитѣ — Македонскиятъ наученъ институтъ въ София.

Много съмъ доволенъ че днесъ се запознахъ съ Мане Накашевъ. Другъ пжтъ ще отидемъ при него да си поговоримъ и да изпълнимъ обещанието — да го посѣтимъ. Следъ това се раздѣлихме съ моя събеседникъ като си уговорихме следната седмица да отидемъ при Мане.

Уви! обаче, само два дни следъ това вражески куршумъ покоси живота на Мане Накашевъ.

Защо, и кому бѣше нуженъ неговия животъ?

Престѣпникъ ли бѣше или шпионинъ?

Този въпросъ се задаваше отъ всѣки честенъ човѣкъ и отговорътъ бѣше все единъ и сжщи.

— Не, Мане бѣ човѣкъ надаренъ съ редки качества и човѣшки добродетели. Той падна честенъ въ борба съ нечестнитѣ, безъ да види свободенъ своя роденъ край.

День, следъ день минаваше и много дни се изминаха . . .

Но образътъ на Мане е между насъ, все така гордъ и засмѣнъ и ни сочи пжтъ по който трѣбва да вървимъ.

Предъ свѣтлата паметъ на Мане Накашевъ, заявяваме, че смело и неотклонно ще следваме пжтятъ, по който сж минали Гоце, Даме, Пере, Тодоръ Александровъ и легалнитѣ дейци Д. Михайловъ, С. Евтимовъ, Накашевъ и плеада борци паднали за родъ и родина.

Крайната целъ на В. М. Р. О. винаги е била да извоюва пълна политическа свобода за Македония въ нейнитѣ естествени географски граници — на северъ Рила, Осогово и Шаръ, на Западъ западно-албански планини, на Югъ рѣка Бистрица и Бѣло-море, на Изтокъ рѣката Мѣста и западнородопската верига.

В. М. Р. О., за да осъществи своята справедлива и възвишена задача, разчита ошщо така на подкрепата на всички държави, чиито интереси изискватъ омиротворението на Балканитѣ, което монне да стане само при равноправието, свободното самоопредѣление и самоуправление на всички балкански народи.

Защо падна Мане Накашевъ?

Кому трѣбваше неговия животъ не, а неговата смъртъ?

Да, неговата смъртъ кому бѣше нужна?

Защото всѣки знае, че неговия животъ е билъ, бѣше, и щѣше да бжде нуженъ и полезенъ за истинското, освободително македонско движение. А това никакъ не бѣше по угодата на враговетъ на Македония, които съ силата на златото всѣкога сж намирали и намиратъ мизерни типове и професионални убийци за да премахватъ отъ пѣтя имъ първитѣ хора на движението, защото спѣватъ попълзновенията имъ, пречатъ на стремленията имъ за унищожаването на македонската борба за *свобода*.

Тѣ, изчадията на сатаната, покосиха тоя скѣпъ и особено необходимъ въ последно време за дѣлото животъ. Тѣ убиха тѣлото на Мане, но неговия духъ не може никой да убие и да унищожи, защото той е *духътъ* на Македония. А нейния духъ е несломимъ. Него не можа да го убие петъ вѣковното турско иго, неше го срази и сегашното, ни сръбското, ни грѣцкото. Защото: *„Не се гаси туй, що не гасне“*, казва народната мъдростъ, а историята говори за *великата слава* на Филипа и Александра Македонски и тѣхната сѣн-

ка витае надъ главитѣ на потомцитѣ имъ — истинскитѣ македонци — като Мане Накашевъ и плеада още паднали отъ предателска рѣжа, както и надъ тия, останалитѣ живи.

Смѣйте се сега вий, нагли сѣщества, убийци и предатели!

Но знайте, че Мане не бѣше първата жертва, нито е последния борецъ за свободата на Македония. Когато той умрѣ, родиха се хиляди. И запомнете туй добре, че: „най-добре се смѣе оня, който последенъ се смѣе“, а скоро ще удари и вашия часъ да се представите предъ Висшия Сѣдия и тогава . . . тежко томува, чиято душа е напоена съ човѣшка кръвъ, а тамъ, червонци и динари не минаватъ.

Мане Накашевъ загина. Миръ му на душата и лека му прѣстъ! Той умрѣ за Родината и изпълни своя дългъ, човѣшки. Но, берете му грѣха вие кални души и покой да не намерите дори, въ днѣнъ земята.

А Македония живѣе въ душитѣ и сѣрцата на своитѣ истински синове, които оставатъ живи да крепятъ нейното дѣло и всѣкога сж готови да си сложатъ главитѣ за *нейната свобода*!

Илия Караивановъ

Какъ се запознахъ съ Мане Накашевъ

. Що ми е мило и драго
Во Струга дюкянъ да държамъ.

Току що бѣхъ свършилъ тананикането на тази пѣсень, бѣше то следъ вечерята посредъ компания състояща се отъ аптекари, кждето бѣше и той — помня покойния стана и се обърна къмъ менъ — Колега, повторете тази пѣсень, която ми напомня моитѣ години като юноша въ поробената ми родина — Македония.

Тази пѣсень е тамошна, слушалъ съмъ я много пѣти въ онзи онеправданъ край, който много обичамъ. Всички тамъ се спогледнаха защото думитѣ бѣха произнесени съ повишенъ тонъ и личеше по вѣнকাশното изражение на лицето му, че той говори за нещо близко, много близко до него, за нещо скѣпо.

Така се сприятелихме съ Мане въ единъ крайдунавски градъ, кждето се и запознахме. Въ този градъ той бѣше прекаралъ нѣколко години. Чувалъ бѣхъ да се говори за него, за народния човѣкъ, за неговата демократичность, за добрата му душа и хубавитѣ спомени, които бѣ оставилъ тамъ.

Наистина, на другия день малката разходка изъ града потвърди онова, което бѣхъ

слушалъ за него. Не остана срещнатъ човѣкъ да не се рѣжува, всички се спираха да го поздравляватъ, на всѣкиго съ усмивка отговаряше, никой не бѣше го забравилъ, макаръ че нѣколко години бѣха се изменили. Азъ вѣрвамъ, че нѣма и тукъ въ Варна човѣкъ, който да отрича тези ценни качества на покойния, а защо бѣ такъвъ — ще Ви кажа. Въ нашата скоро освободена България па и въ Македония редкостъ е аптекаръ да произлиза отъ богати родители. Почнали като ученици при строги и взискателни шефове — въ първитѣ дни съ кърпа въ рѣжа да се бършатъ стѣкла и рафтове, а вечеръ надъ книгата. Винаги въ съприкосновение съ разнообразна публика, богати и бедни, отъ различни народности — всички за аптекаря сж равни, всѣки идва при него за най-ценното — за здравето.

Но той не бѣше само демократиченъ, друга хуманна черта притежаваше, помагаше на бедно болнитѣ й недѣгави, които още споменаватъ името му.

И пита се човѣкъ, защо ли него го сполетя тази участъ, защо ли злодейска братска

ржка сложи кончина на живота на Мане Накашевъ, който бѣ не само полезенъ на прокуденитѣ отъ Македония, но и на дѣлото. Какъвъ бѣше той да заслужи това, дали предателъ или мошеникъ, дали родоостжпникъ или шпионинъ? Не, Мане, бѣше идеологъ, бѣше националистъ. Той обичаше повече отъ всичко Македония, той за нищо друго не говореше освѣнъ за нея. Помня разказа ми следното. „Бѣхъ управителъ на аптека въ Водень. Изтичаше срока ѝ за нейното съществуване. Изглежда че гърцитѣ познавайки ме че имамъ връзки съ всички тамошни предложиха ми аптеката за нищожна сума да бжде моя само съ условие да сложа фирма Накашиядисъ. Не само че отказахъ, но още на другия день подадохъ оставката си“. Кждѣ сж питамъ азъ такива родолюбци има ли още Маневци, които да избератъ този край, когато се касае въпроса за свѣтло бждеще и щастие. Кажете сега следъ като заминаха такива добри и интелигентни македонци кой ще поеме дѣлото. Вѣрно е че епохитѣ раждатъ самоотвержени борци,

Кръстю Пинзовъ

Моятъ приятель Мане.

21 Януарий 1933 година. Зловеща дата, която покоси живота на единъ пламененъ родолюбецъ, самоотверженъ борецъ и отличенъ приятель. Черенъ листъ отъ календаря, когато платена шайка отъ „съидейници“ на Дочо Узуновъ прекъсна туптежа на едно велико сърдце, което не живѣеше за себе си. Трагиченъ день въ който предана другарка трѣбваше да надене черното було, а вѣрни приятели — да се закълнатъ, че въпреки всичко нѣма да изоставятъ дѣлото на Македония.

Раздѣлихъ се съ него само 10 минути преди да го покосятъ. Прекарахме съ него цѣлия следобѣдъ, който използвахме за една дълга визита при моя боленъ баща.

— Пазете се, ни думаше последниятъ. Пазете се защото куршуми ви дебнатъ. Недейте ходи до късно, недейте се движити сами.

Като чели болниятъ предчувстваше. че ще се случи нѣщо лошо.

— Защо ще се пазимъ? — се питаше и си отговаряше самъ покойниятъ Мане. Дали се намираме на бойния фронтъ? Не тѣпчимъ ли върху територията на свободното българско царство, на нашето второ отечество?

Той като чели искаше силомъ да забрави, че въ свободното българско царство е свилено гнѣздо черна измѣна, която покоси преди него Йорданъ Гюрковъ, Димитъръ Михайловъ, Симеонъ Ефтимовъ и плеада още други. Той вѣрваше дълбоко въ моралнитѣ устои на българското племе, и забравяше, че последното,

но нима и далече сме отъ такива епохи. Азъ поздравявамъ младежитѣ отъ секцията въ Сесъ-Семесъ че за свой патронъ сж сложили покойния Мане, който има пълното право да бжде наредъ съ Груевъ, Дѣлчевъ, Т. Александровъ и др. колоси въ македонското дѣло — едни съ оржжие, други съ перо и трети съ дѣла работили въ едно поле. Така тѣ почитатъ хуманнитѣ дѣла на покойния и той на вѣки съ името си ще бжде живъ въ душитѣ и сърцата на останалитѣ живи.

Ето една тъмна година се измени отъ тогава, той не е вече между живитѣ. Нека духътъ му буди заспалитѣ и опартизанени македонски съвести и нека свѣтлия му образъ да краси кървавитѣ страници на историята на борческа Македония, която той много, много обичаше и така подло загиаа безъ да може да се сбждне неговата мечта — да види родината си свободна.

Предъ паметъта му — поклонъ.

С. Златковъ.

покрай великанитѣ, е раждало и попъ Кръстювци.

И затова той не приемаше никаква охрана, въпреки известния му фактъ че убийцитѣ сж искали да го прострелятъ още на 19 януарий въ собствения му домъ, обаче въ смущението си сж успѣли да разрушатъ само кжщната ограда.

Сръбскитѣ смели орждия въ Варна сж добре известни на обществото. Главната имъ квартира бѣше, а може би е и сега, въ съседство съ аптеката Накашевъ — въ кафене Нью-Йоркъ, убийцитѣ имаха и други свѣртлища.

Жаждата за братска кръвь помжти тѣхнитѣ пиянски мозъци, тѣхниятъ животински садизмъ търсѣше жертва. И я намѣриха.

Предъ новия общински театъръ, предъ храма на Мелпомена, тѣ устройха варварско зрелище. И наситиха своята стрѣвь. Пронизанъ черепъ, локва кръвь и въ кравъта единъ безжизненъ трупъ. Трупътъ на онзи, който се бѣше отдалъ на дѣлото на поробена Македония.

— Кои сж поробителитѣ на Македония?

— Сърби и Гърци.

Кой има въ такъвъ случай интересъ да бжде унищожено македонското дѣло?

— Сърби и Гърци.

— Кои сж тогава убийцитѣ на Мане Накашевъ?

— Сърби и Гърци ли?

Не! За нашъ великъ срамъ българи на сръбска служба. Българи, които искатъ да поробятъ и свободното българско отечество. Народната поговорка казва: пази се не отъ турчинъ, а отъ потурнакъ.

Още не съмъ влѣзналъ въ къщи дотича приятель и ми съобщава: „Убиха Мане!“ — Какъ? Недей си позволява подобни шеги, азъ току що се раздѣлихъ съ Мане. Черна змия, обаче, сви гнѣздо въ моето сърдце. Разбрахъ че се е случило нѣщо лошо, непоправимо.

Сутринтъ, станахъ рано и отидохъ въ дома на Мане.

Уви! намѣрихъ го въ погребаленъ ковчегъ, отрупанъ съ цвѣтя. На широкото му чело зѣеше зловеща рана, раната на измъчена Македония. Жена му плачеше горчиво, следвана отъ неговитѣ близки. Скръбъ, безбрѣж-

на скръбъ ме обзе. Узнахъ печалната сѣдба на ония, които сѣ се обрекли на Македония. Поне да бѣше падналъ тамъ.

Погребахме го при страшна снѣжна вѣялица и при 20 градуса студъ. Оплака го цѣлото гражданство, оплака го и небото.

Траурното шествие, обаче, бѣше единъ протестенъ митингъ срещу вътрешнитѣ врагове на нашата родина, които стрелятъ изъ задъ угла, една бойка манифестация на хора, жадни за борба.

Държанитѣ речи бѣха знаменителни, Мане умрѣ! Студената земя погълна неговия животъ.

Отъ локвата кръвъ, обаче, предъ Общинския театъръ, се роди златенъ фениксъ, който възвести славата: Живи сѣ Мане Накашевци, жнва е Македония!

Поклонъ предъ скъпата паметъ.

Кузманъ А. Шапкаревъ

1834 г. — 1934 г

Македония, люлката на славянската култура даде дейци отъ епохата на българското възраждане, чиито образи днесъ свѣтятъ съ такава свѣтлина, че нищо не е въ състояние да ги затъмни.

Една отъ най голѣмитѣ фигури отъ епохата на възраждането въ Македония несъмнено е Кузманъ А. Шапкаревъ. Малкото мѣсто съ което разполагаме не ни дава възможност да дадемъ пълно очертане на неговата творческа дейность като учителъ, черковенъ деятель и борецъ за свободна българска черква, отъ една страна и като бележитъ фолклористъ и книжовникъ, отъ друга.

Днесъ, когато по цѣлата българска земя се чувствува 100 годишнината отъ раждането и 25 години отъ смъртъта му, когато по всички училища на свободното българско царство се говори за дейността на К. Шапкаревъ, ний не можемъ да отменимъ тоя фактъ безъ да дадемъ описание въ тази малка страничка на списанието ни, за голѣмото дѣло на нашия сънародникъ.

Кузманъ А. Шапкаревъ е роденъ на 1 февруарий 1834 год. въ гр. Охридъ, отъ много бѣдни родители. Макарь и неграмотенъ баща му го праща въ гръцкото училище да учи гръцки букваръ, октоихъ и псалтирь. Следствие нѣкаква болестъ на бащата, който е ослѣпѣлъ, малкия Кузманъ е билъ принуденъ да изостави училището и да търси работа за петь членното имъ семейство. Цѣлото негово образование стигнало до III класъ на гръцкото училище и то се дължи почти на ученолюбивата му майка Мария, която денонощно работела за да може да купува оскъднитѣ и скъпи тогава учебници.

„Ако ли може да се каже — пише по-късно К. Шапкаревъ въ своята автобиография — че днесъ зная нещо повече отколкото съмъ училъ въ училището то се дължи, първо на особенитѣ ми залягания и неумирими трудове и второ, и особено, на здравитѣ учебни основи, които единствений ми учителъ, вуйко ми Янаки Стрезовъ вложи въ менъ“.

Учителствува въ следнитѣ градове: Охридъ до 1856 год., Струга — до 1859 г., пакъ въ Охридъ до 1861 г., въ Прилепъ до 1865 г. като взаименъ и главенъ учителъ, въ Кукушъ — до 1872 г. вече чисто български учителъ. Отъ 1872 до 1878 г. е пакъ въ Прилепъ, Биляна — като пръвъ български учителъ и управителъ на всички български училища. Презъ размирнитѣ за турската империя 1875-78 г. К. Ш. открива въ Охридъ частно училище „Съревнование“, а презъ 1878 год., подгоненъ отъ турскитѣ власти, презъ Солунъ избѣгва въ Бѣлградъ. Когато поутихнали страститѣ той наново се връща и пакъ учителствува въ Охридъ и Струга до 1880 год., когато идва въ свободна България да търси работа.

Въ Пловдивъ той се среща съ митрополитъ Методи Кусевичъ. Следъ това отива въ Цариградъ да иска отъ Екзарха съдействие за да открие въ Солунъ българска гимназия. Следъ дълги преговори, както Екзарха така и Министерския съветъ на Княжеството даватъ подкрепата и нареждането си и той заминава за Солунъ, където въ 1880 год. поставя основитѣ на първата българска гимназия въ Македония — Солунската, която отпосле изигра такава грамадна роля въ борбитѣ за национално освобождение. После екзарха го повиква въ Цариградъ за да редактира единъ про-

ектиранъ български вестникъ но билъ възпрепятствуванъ отъ Високата порта. Следъ едногодишно предстояване въ тоя градъ той идва въ България и заема разни постове въ сѣдебното ведомство, последователно въ Самоковъ, Сливенъ, Стара-Загора, Вратца, Орхание, а презъ м. февруарий, 1892 год. бива уволненъ и се заселва въ София, кждето го завари и неговата смъртъ — 18 Мартъ 1909 г.

Така свърши неговата учителска и чиновническа кариера,

Като книжовникъ и фолкюрисъ ние виждаме, че К. Ш. напечаталъ на бѣлгарски езикъ много учебници и черковни книги, които напълно изместиха грѣцкия езикъ. Тази заслуга на К. Ш. е отъ капитално значение. На много мѣста въ Македония до 1912 г., когато

Сърби и Гърци забраниха четенето въ църквитѣ на български езикъ, се четѣха „Шапкаревитѣ“ евангелия, Освенъ изброенитѣ книги К. Ш. издаде още „Материали за животописанието на Братя К. и Д. Миладинови“, жи вотописни бележки за Нако Станишевъ“, „Русалиитѣ“—единъ стариненъ обичай въ Кукушко и Солунско и пр.

Той е билъ кореспондентъ на много български вестници и сътрудникъ на Българската академия на наукитѣ.

Кузманъ Шапкаревъ умрѣ на 75 год. възраст, и своя животъ изпълни съ неизброими дѣла и заслуги къмъ своя мзмжченъ и още страдащъ народъ. Следващето следъ него поколѣние смирено се покланя предъ неговия примѣръ и заслуги.

Александъръ Балабановъ.

(БИОГРАФИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ ПО СЛУЧАЙ 25 ГОДИШНИЯ МУ ЮБИЛЕЙ).

Александъръ Михайловъ Балабановъ е роденъ на 18-30 януарий 1879 г. въ гр. Шипъ, отъ баща арменецъ по произходъ, роденъ отъ Мала-азия и майка бѣлгарка отъ Шипъ. Той се учи въ родния си градъ до втори класъ следъ това трети и четвърти класъ свършва въ Солунската гимназия. Макаръ и да има свидетелство съ отличие отъ четвърти за пети класъ, той още отъ дете се пристрастява къмъ класицизма и заминава за София, едва 13 годишенъ и се записва пакъ въ четвърти класъ на класическата гимназия.

Като дете Балабановъ е живѣлъ богато почти луксозно, но щомъ пристига въ София остава самъ на собственитѣ си сили, защото родителитѣ му и всички тѣхни имоти въ Шипъ поради възтанията биватъ изгубени. И за това само съ много голѣми лишения и страдания той свършва класическата гимназия въ София, която на два пжти напуска поради безкрайна бедность. Презъ есенъта, на 5 септемврий 1898 год. Александъръ Балабановъ пристига пеша, прашенъ, изпорѣфенъ, отъ Дупница въ София и на 6 септемврий сутринъта се явява на конкурсъ по класическа филология и спечелва конкурса. Следъ това заминава за Германия дето следъ шестъ годишно следване, и следъ едно не до тамъ интересно студентуване, въ 1904 год. става докторъ по класическа филология съ отлична дисертация върху „Юридическото положение на древнеелинската жена“. Ал. Балабановъ е превелъ отъ грѣцки и немски много драми, лирически стихотворения и басни. Той е билъ пръвъ драматургъ на Българския Народенъ театъръ въ София до 1909 год. Сжщо той е билъ пръвъ редакторъ на основаното въ 1905 год., издавано отъ Павелъ Геннадиевъ, луксозно списание „Художникъ“, въ което взиматъ участие Ив. Вазовъ,

К. Величковъ, Яворовъ, Елинъ-Пелинъ, Кирилъ Христовъ и др.

Едно отъ неговитѣ стихотворения, плодъ на неговата поетическа творба — „Охридъ синъ“, която г-нъ Балабановъ щасливо и талантливо нагоди въ единъ отъ най-възвишенитѣ моменти отъ нашата най-нова история: именно, когато по синитѣ води на Охридското езеро се носеше радостната пѣсенъ на народното единство, когато цѣла Македония трѣпнеше въ очакванѣ на българскитѣ победоносни войски. Чрезъ тая малка пѣсенъ Балабановъ свързва най хубаво и най-здраво името си съ идеалитѣ и копнежитѣ на родната си страна.

* * *

На 30 януарий т. г. се навършватъ 55 год. отъ неговото рождение и 35 год. му дейность. Ал. Балабановъ е гордость за цѣлото бѣлгарско племе, а особено за бѣлгаритѣ отъ Македония, отъ която произхожда и самия той. Поздравлявайки г-нъ Балабановъ по случай 35 годишния му юбилей, ние младитѣ македонци му пожелаваме всичко най-хубаво като изказваме желание, щото другия му юбилей да бжде отпразнуванъ въ свободна и независима Македония при хижата край Охрида синъ.

Редакцията дълни да искане своята благодарность на нашия другаръ Атанасъ Д. Нацевъ, председателъ на Мак. млад. организ. „Бр. Миладинови“ за ценното му съдействие, което ни указа по описването и издаването на списанието.

Основаване на секция „Мане Накашевъ“

Преди основаването на секция „Мане Накашевъ“ голѣма частъ отъ младежитѣ въ кв. Сесъ-севмесъ, бѣха членове при Макед. млад. организация „Братя Миладинови“.

Но да бждешъ само членъ на една организация, да съществуващъ въ нейнитѣ списъци, това съвсемъ не може да оправдае твоето членуване въ организацията. Една младежъ, която чувствува въ себе си голѣмъ потикъ за дейность, не може да се задоволи съ подобно положение.

А на македонската младежъ въ кв. Сесъ-севмесъ ѝ бѣ абсолютно невъзможно да прояви нѣкаква ползотворна дейность, понеже нѣмаше възможността да посещава всички събрания, другарски срещи и реферати устроени отъ другаритѣ на Макед. млад. организация „Бр. Миладинови“.

Схващайки правилно всичко това, нѣкои младежи отъ квартала решиха да основатъ на мѣстна почва секция при Макед. мл. организация „Бр. Миладинови“.

За това бѣха помолени и другаритѣ отъ последната, които съ голѣма радостъ приеха това наше желание и обещаха да бждатъ винаги въ подкрепа.

Най-сетне на 12 мартъ 1933 г., при единъ голѣмъ ентузиазъмъ се поставиха основитѣ на секция „Мане Накашевъ“.

Условиата при които трѣбваше да се развива тази секция, бѣха прѣкомѣрно лоши.

Голѣми бѣха препятствията, които трѣбваше да се преодоляватъ отъ наша страна. Но нека ни бжде позволена една малка нескромность. Въпреки тежкитѣ условия, при които бѣхме поставени да се развиваме, въпреки голѣмитѣ препятствия, които трѣбваше да преодоляваме, македонската младежъ въ квартала, съ единъ нечуванъ ентузиазъмъ зае своето мѣсто въ борческитѣ редици на македонската младежъ.

Театралната труппа при секция „Мане Накашевъ“

Първата работа бѣше да се наеме клубно помещение. Скоро и това бѣ наето. Всѣки членъ даваше последната си лепта за обзавеждането на това помещение.

Благодарение това ясно съзнание у членоветѣ и подкрепата, която ни указаха другаритѣ отъ Мак. млад. орган. „Бр. Миладинови“ клубното помещение въ едно кратко време бѣ украсено съ ликоветѣ на великитѣ македонски революционери и съ необходимия инвентаръ за работа.

Съ общи усилия бѣ основана и библиотека, която е добре подредена и която разполага съ едно завидно число прочетни книги изъ македонския въпросъ и отъ чисто наученъ характеръ.

Настоятелството на секцията

Започна се трескава организационна дейность; събрания, четене на реферати, сказки, другарски срещи, излети и др., които винаги масово се посещаватъ.

Презъ настоящия зименъ сезонъ секцията образува и театрална труппа, която на 16 декемврий, при изключително препълненъ салонъ изнесе въ квартала предъ македонската емиграция и гражданството пиесата „Отмъщение“ отъ Юрд. Шурковъ.

На 8 януарий, труппата бѣ поканена отъ другаритѣ на Мак. мл. орган. „Пере Тошевъ“ въ с. Бѣла да изнесе предъ тамошната емиграция „Отмъщение“. Вѣрни на отечествения дългъ, ние съ готовность приехме тѣхната покана и на 8 януарий пиесата бѣ представена въ с. Бѣла при изключително препълненъ салонъ и представянето ѝ има голѣмъ мораленъ успѣхъ.

На 19 януарий труппата изнесе същата пиеса въ Юнашкия салонъ — Варна отъ името на Мак. мл. орг. „Бр. Миладинови“. Изнасянето на пиесата „Отмъщение“ има голѣмъ мораленъ и материаленъ успѣхъ. Македонската младежъ въ кв. Сесъ-севмесъ, добре дисциплинирана и организирана здраво подъ борческото знаме на Македония стои будно на своя постъ и пази като светиня свещения заветъ на Гоце и Тодоръ.

Калинъ Костадиновъ

Снимката представлява М. Н. — „Мане Накашев“

Предсмъртният му заветъ.

Взлюбилъ дѣлото на поробената си татковина отъ глѣбината на своето родолюбиво сърдце и възторжена душа, той му служи честно, преданно и искрено до последното си дихане съ единъ рѣдкъ ентузиазъмъ.

До предсмъртниятъ си часъ той работи съ една несъкрусима воля и удивителна енергия. До последниятъ моментъ той мисли за Македония и скѣпото дѣло на което той посвети най-хубавитѣ си години. Нѣколко дни преди да го изгубимъ, предчувствайки може би трагичния си край, той който живѣше само за нея, вглѣбенъ въ себе си бѣше обладанъ по-вече отъ всѣки другъ пжтъ отъ мисли по дѣлото.

Всички въпроси свързани съ дѣлото бѣха постоянната му тема на разговоръ. Винаги веселъ и разговорливъ презъ последнитѣ дни той бѣше изгубилъ онази усмивка, която бѣ изразъ на искренната му и широка душа. Другаде се криеше причината на голѣмата му скръбъ, която го съпжташе презъ последнитѣ му часове.

Той бѣше загриженъ за утрешнитѣ дни. Разколническата дейность на нѣколко известни на цѣлата емиграция тъмни и продажни души които се бѣха отдали всецѣло въ услуга на пораженството, бѣха огорчили много възторжениятъ и незабравимъ Мане.

Фаталната вечеръ, когато жестоката смъртъ го грабна за винаги отъ средата ни, по-вечето отъ другаритѣ му го видѣха за последенъ пжтъ на вечеринката на Богоявление 1933 година.

Личеше неговото задоволство отъ ентузиазиранията младежъ готова да понесе всичко на своитѣ плеши за извоюване дѣлото на

Македония. Сжщо изказа и своитѣ съжаления за самозабравилитѣ се младежи, които излѣзоха отъ редовитѣ на своитѣ другари и измѣниха на Македонската идеология, като се заеха да служатъ на чужда кауза, но не и на Македония. Въ разговоръ ни съ него той заяви: „Тежка и упорита е борбата, която ни предстои да изнесемъ, за това ще трѣбва много усилия и много жертви. Ние обаче, сме длъжни да ги дадемъ“. Следъ това съ ясна мисль и логика той ни говори за дѣлото.

На 21 януари, къмъ 6 часа следъ обѣдъ ние го видѣхме прострелянъ. . . .

Очитѣ му бѣха отворени. Въ тѣхъ прочетохме още единъ пжтъ голѣмата болка, съ която той си отиде и светлата надежда, която го окрилаше въ великата борба. Никой тогава отъ насъ неможа да види Мане такъвъ какъвто го познаваше, защото отъ този день за всички ни той е само свѣтълъ споменъ.

Злодеянието което извършиха преди една година безумцитѣ и продажнитѣ души въ Македонското освободително движение, бѣ една подлостъ включена на единъ тъменъ заговоръ отъ който паднаха преди него велики синове на майка Македония.

Честувайки днесъ паметъта на Мане Накашевъ, Македония искренно скръби, че загуби единъ достоенъ синъ, дѣлата и думитѣ на когото винаги бѣха правдиви и служеха за примѣръ.

Да бжде вечна паметъта му!

Аспарухъ Илиевъ

Въ паметъ на Мане Накашевъ

Неуморимиятъ, скромниятъ, искренниятъ, Мане Накашевъ, на когото почти всички прознасяха името съ любовь, не е вече между насъ. Известието за неговото убийство натжжи всички ни и очуди ония, които съзнаха заслугитѣ му къмъ Македонското дѣло. И ето сега, когато Мане Накашевъ не е вече между живитѣ, нека да пишемъ въ неговата паметъ за смъртъта му, за неговитѣ лични качества, да изтъкваме и заслугитѣ му къмъ Македония и да почертаваме съ силни линии добродетелитѣ на неговата душа.

Защо го убиха? Убиха го защото обичаше по-вече отъ всичко Македония и защото бѣше доблестенъ синъ на своята злочеста родина. Загина и той отъ продажническа ржка, но неговия ликъ ще се присѣдини къмъ светлиятъ ореолъ на плеадата млади борци паднали за Македония. И болкитѣ, които трѣбва да се изтрѣгватъ чрезъ горчиви сълзи се заглушаватъ отъ дълбинитѣ на нараненото ни сърдце, готово да понесе

още много катастрофи, съ живата въра, че то ще осъществи заветния символ на Македонския народъ: **свободна и независима Македония.**

Македонското освободително движение което е изразъ на една голѣма борба за народни правдини и независимостъ излъчва отъ своята наболяла душа редица възторжени герои, които ще бждатъ факли и пжтеводни звѣзди за откриване на нови хоризонти на Македонската борба. Велика е македонската

младежъ, тя даде скжпи жертви, които съ нищо не могатъ да се откупятъ.

Деньтъ въ който ние трѣбва да чествуваме паметта на незабравимия Мане Накашевъ, открива външната страна на оня великъ олтаръ, който е издигнатъ въ Македонската душа за жертвитѣ дадени за желаната свобода. Той изпълни достойно своята служба къмъ Родината си, която ще очертае Македонската Свобода.

Нека всички преклонени кажемъ: Вечна паметъ, Богъ да го прости!

Единъ достоенъ македонецъ.

Бѣхъ поканенъ на именъ день, въ домътъ на единъ старъ Македонски поборникъ. Тукъ за първи пжтъ се срещнахъ съ Мане. Чувалъ бѣхъ, за него добритѣ отзиви на трудолюбивъ Македонецъ-Българинъ и преданъ къмъ свѣтото дѣло на Македония. За това още съ влизането ми въ гостната стая на именика помѣчихъ се да заема онова мѣсто което ми даваше възможността най-лесно да го наблюдавамъ. Любопитството ми къмъ него, толкова по вече нарастваше, колкото за това се силѣхъ да откривамъ въ чертитѣ на неговото лице и движението на мислите му, онова настроение, което бѣше създадено у Мане, отъ негови и мои приятели.

Както въ всѣко македонско семейство. така и тука виното, шегитѣ рвдостта и накрай политиката бѣха обикновено явление, Мане не бѣше чуждъ нито на едното, нито на другото (както това констатирахъ въ последствие) но всичко това използваше той само до толкова до колкото съ това не само че не пречеше но и правеше присѣтствието си необходимо за общия ходъ на праздненството.

Единъ отъ близко стоящитѣ до мене, по видимо познатъ съ дѣлото на Македония и не подозираещъ резултата отъ една неумела подхвърлена закачка, се силеше на дразне единъ отъ събеседницитѣ — македонецъ по произходъ, като твърдеше че у македонца изобщо липсвало идеализъмъ и самопожелателностъ като намираше основа за твърдението си на това предположение въ взаимното си самоизтребление на македонствующитѣ (както таксуваше той всички македонски борци) съседтъ му напротивъ макаръ и неукъ твърдеше противното, като позоваваше на помощъ историята на развоая на македонското освободително дѣло. До като разговора имаше характеръ на обикновени шегии и закачки, Мане стоеше спокоенъ и съ веселъ и съвсемъ не принудено се радваше на общото веселие. Сега обаче когато се спомена името на Македония, която той обичаше силно и която за него представляваше най-ценното сък-

ровище въ живота, цвѣтътъ на кожата му неволно се промѣни. По изразътъ на лицето се чертаеше мъжественостъ и сила. Цѣлото му тѣло, като че ли подъ влиянието на единъ електрически токъ се постави въ неволно движение и той започна да говори, въ началото съ единъ пониженъ тонъ а по сетне като повишаваше тона съ силата на единъ въодушевенъ борецъ. Тукъ за първи пжтъ оценихъ Мане, като доблестенъ борецъ, защото наистина видѣхъ въ него натура която предъ нищо не се колебае, когато иска да наложи дѣлото на Македония като нѣщо свѣто.

Той говореше съ твърдостта на баса и бѣше необикновено силенъ въ логиката и въ доводитѣ си когато въ присѣтствието на всички почертаваше, че освобождението на Македония тогава може да пребжде когато Македонския въпросъ се наложи въ страната като националенъ въпросъ. Обстоятелството че македонския въпросъ не бѣше поставенъ при една истинска свѣтлина въ училището, тукъ той винеше най-вече новитѣ строители на съвременна България.

Увѣряваше и съ лекотата на опитенъ майсторъ на словото, че злото изхожда най-често отъ ония които не познаватъ Македонската борба, се селятъ да ставатъ тжпи проводници на македонскитѣ врагове. Тукъ той наблѣгаше особено силно като махаше неволно дѣсната съ ржка. Нуждата отъ съвместенъ и убеденъ животъ между всички македонски среди. Защото дълбоко съзнаваше и чувстваше въ себе си стойността и величието което следваше. Къмъ ония които подъ натиска по чужди давления се мъчеха да спжватъ и изкористяватъ благоприятния изходъ на борбата, той се отнасяше съ погнуся и възмущение.

Когато той говореше, всичко бѣше се обърнало на слухъ и внимание.

Всѣки съ видимо доволство, посрещаше отговоритѣ му и вътрешно напълно се съгласяваше съ неговитѣ доводи. Най-радостното отъ всичко това бѣше че той съумѣваше по

тоя начинъ да закрепва у ония които бѣха разколебани по давлението на злоустници — вѣра въ освобождението на Македония; а ония които се мъчеха да избѣгватъ борбата подъ страха, внушаваше пѣкъ на тѣхъ интересъ и самопожертвователностъ въ борбата.

Отъ него день нѣщо неволно ме караше да търся неговото приятелство, благодарение еднаквия ни македонски произходъ и взаимности на службитѣ ни, отношенията ни ставаха все по-сърдечни и по-интимни.

Онѣзи които познаваха Мане не могатъ да не се съгласяватъ напълно съ мене, че той бѣше духомъ и тѣломъ преданъ всецело на македонската кауза, много негови приятели заинтересувани отъ злата участъ, която евентуално можеше да последва него и семейството му, приятелски се мъчеха да го отклонятъ отъ борбата. Но отговорътъ му бѣ винаги единъ и сжщъ. „За мене свобсдата на Македония е далечъ по ценна отъ колкото моя и на приятелитѣ ми животъ“.

Известността му като доблестенъ достоенъ борецъ, не се затваряше само между македонската емиграция, тя се преливаше между всички политически и обществени срѣди въ свободна България.

Неговата широка култура и добро материално положение, му даваше възможностъ при най-голяма леснота да си създава близки връзки съ важни политически и обществени фактори, които умело се използваша отъ него въ полза на македонската кауза. Азъ лично познавамъ хора съ завидно обществено положение, които чрезъ Мане бѣха изцѣлко спечелени за дѣлото на Македония.

Въ аптеката винаги имаше приятели като почнешъ отъ долнитѣ обществени среди до тия които коватъ съдбинитѣ на България. Въ държанието си той беше къмъ всички еднакъвъ, гордостта и надменството не само бѣха чужди за него, но сжщевременно дълбоко презирани и мразени. Последната му черта го правеше още по достоенъ за ония, които злата сждба бѣ прогонила отъ родното огнище. Не само не тежеше обстоятелството, че трѣбва да жертва време и материални средства за тѣзи прокуденици, а на противъ му създаваше удоволствие и правеше живота му по пълень.

Предъ обществената съвестъ и мнение, Мане ще бжде винаги издигнатъ като великанъ-борецъ, до като всички ония, които покосили неговия животъ, ще чезнатъ като невидими сѣнки, заслужено презрени.

Нека смирено съ тебе драги читателю си наведемъ глава и почетемъ паметта на единъ доблестенъ синъ на Македония, дѣлото на когото ще служи за назидание на онова поколение, което ще го следва, а животътъ му ще бжде примѣръ на възторгъ и подражание. Вечна ти паметъ, скѣпи приятелю.

Македонски.

≡ ОРГАНИЗАЦИОННИ ВЕСТИ. ≡

Детската китка при секцията ржководена отъ нашия другаръ Калинъ Д. Калиновъ, наскоро ще даде утро съ подобрена програма, която ще бжде изпълнена изключително отъ членове на китката.

При секцията ни е формиранъ смѣсенъ хоръ, който редовно прави своитѣ спѣвки всѣки четвъртъкъ.

Настоятелството на секцията „Мане Накашевъ“ благодарятъ на гнѣ Панчо Накашевъ, братъ на нашия патронъ за подарената отъ него сума отъ 4,000 лв. съ която улесни издаването на списанието.

Хорътъ при секцията ни съвместно съ секционния хоръ на добруджанци изпълни една хубава традиция, като посети на бждни вечеръ македонската и добруджанска емиграция.

Всичко отнасящо се до списанието да се изпраща на адресъ Калинъ Д. Калиновъ, кв. Сесъ-севмесъ № 94 — Варна.

На общото годишно събрание на Македонската Млад. организация „Бр. Миладинови“ състояло се на 19. XI. м. г. се избра настоятелство въ следния съставъ: председателъ Атанасъ Нацевъ, подпредседателъ Борисъ В. Наумовъ, секретаръ Аспарухъ Илиевъ, касиеръ Андрей Василевъ съветници Павелъ Страковъ, Илия Караивановъ и Славчо Заковъ.

На 21 I. т. г. въ църквата „Св. Никола“ се отслужи панихида за Мане Накашевъ, на която присжствуваха организираната македонска младежъ отъ секция „Мане Накашевъ“ и македонската мл. орган. „Бр. Миладинови“. На панихидата присжтствува цѣлата родолюбива македонска емиграция отъ гр. Варна.

На 28. I. секцията устройва възпоменателно утро въ кв. Сесъ-севмесъ въ паметъ на своя патронъ Мане Накашевъ съ дбрре подобрена програма.

По случай 35 годишния юбилей на Александъръ Балабановъ, Макед. Млад. Организация „Бр. Миладинови“ го е поздравила съ следната телеграма:

Проф. Александъръ Балабановъ
София

Вамъ жезълъ и лира и сияенъ рубинъ
Намъ Вашата хиша край Охрида синъ
Честито!

СЛАДКАРНИЦА
Независима

ВОЗАДЖИЙНИЦА
Македония“

НА СПАСЪ СОТИРОВЪ

УЛ. „ВЛАДИСЛАВЪ“ № 4 — срещу Окржния сждъ
Екстра боза, винаги прѣсни пасти, бонбони, шоколади и халви.

СЕРАФИМЪ ИВАНОВЪ

„УЛ. ЦАРЬ СИМЕОНЪ“

Водопроводни и електрически материали.
Пъленъ изборъ на електрически полюлен.
Печки: Хамона, ПарТамъ, Енгибаровъ и др.

МУЗИКАЛЕНЪ МАГАЗИНЪ
АЛБЕРТЪ Я. МОСАЧО

„ВАРНА, ул. Преславска“
Голѣмъ изборъ на грамофонни плочи
последни шлагери и [музикални
инструменти.

МАГАЗИНЪ

Георги А. Бошнаковъ

УЛ. „ЦАРЬ БОРИСЪ“

ГОТОВИ ДРЕХИ - ДАМСКИ И
МЪЖКИ ПРИ ЦЕНИ НАЙ
ИЗНОСНИ.

Гостилница
„Ш И Ш К О“

ул. „Владиславъ“
ВИНАГИ ЕКСТРА ШКЕМБЕ ЧОРБА
И ВКУСНИ ЯСТΙΑ.

Магазинъ „РЖКОДЕЛИЕ“

на

Атанасъ Трифоновъ

ул. „Царь Борисъ“ - Варна

Бродерия на дамско и детско бельо
готова и по поръчка.

ПЕЧАТНИЦА
„КЪНЧО НИКОЛОВЪ“
ВАРНА

ИЗРАБОТВА:

бланки, плика, вестници, брошури,
чекове, акции и др. съ обикновени
и цвѣтни бои.
КАУЧУКОВИ ПЕЧАТИ.

Бюро „Телефункенъ“

НА ИГНАТЪ ПЕНЕВЪ
се премести на ул. „Мусалла“ до
Еврейския домъ

Модерна книговѣзница.
Подвързва съ кона, платно и др.

МАНИФАКТУРЕНЪ МАГАЗИНЪ
БРАТЯ КИРИЛЪ И БОРИСЪ ХРИСТОВИ

УЛ. „ВЛАДИСЛАВЪ“ № 68

ГОЛЪМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ ДОБРОКАЧЕСТВЕННИ МАНИФАКТУРНИ СТОКИ,
ВЪЛНЕНИ И ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ, ДОМАШНИ ТЖКАНИ ПЛАТНА,
ХИМИЧЕСКИ БОИ И ДР. ПРИ НАМАЛЕНИ ЦЕНИ.

Рждодѣленъ и галантериенъ **„МОСАЧО“**
магазинъ

ул. Царь Борисъ

на **Симанто Мосачо**

дамско бельо, кръщелни, сватбени подаръци,
етамини, всички видове конци за бродерия
японски коприни и дантели.

Цени винаги конкурентни.

Колониаленъ магазинъ

„Еделвайсъ“

НА

Методи Сребровъ

Ул. дръ „Пюсключиевъ“ (Таш-йолу)

Магазинъ **„ДИМО“**

на

Димо Бъчваровъ

ул. „Преславска“ 22

Най голѣмъ изборъ отъ копринени и
вълнени платове.

Цени извънредно намалени.

САМО ПРИ БОЗАДЖИЙНИЦА

„ПЧЕ ЛА“ НА

СТОЯНЪ АЛЕКСИЕВЪ

рекордна боза

Кафене „Мусалла“

въ центъра на града, сервира винаги
прѣсно и чисто кафе
при уютна обстановка. Само едно
посещение и ще се увѣритѣ!

Колониаленъ магазинъ

„В.-ТЪРНОВО“

НА

Кръстю Тодоровъ

СЕСЪ-СЕВМЕСЪ

всички колониални стоки и училищни
потреби при намалени цени.

Лжтници,

когато минавате презъ с. Бѣла

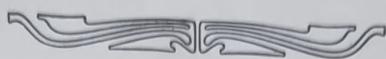
отбийте се при

кафене и бръснарница на

Кочо Минчевъ

„ТЕКСТИЛЪ“ А. Д.

ВАРНА.

ПРОИЗВОДСТВО НА БЪЛГАРСКИ
БЪЛЕНИ И НЕБЪЛЕНИ ПЛАТНА
ОКСФОРДИ, ШВЕЙЦАРСКИ МАТЕРИИ и пр.
отъ собственитѣ му предачни и тжачни фабрики въ Варна

ТЕЛЕГР. АДРЕСЪ: „ТЕКСТИЛЪ“ — ВАРНА.

ТЕЛЕФОНИ № № 332 и 150.

ХИМИЧЕСКА ФАБРИКА

НА

Димитъръ Надевъ & Синъ

ИНДУСТРИАЛЕНЪ КВАРТАЛЪ 2

ВАРНА

ПРОИЗВЕЖДА: ВСИЧКИ ВИДОВЕ ЗЕМ-
НИ БОИ, ГИПСЪ, ВИНЕРВАЙСЪ, ГРА-
ФИТЪ ЗА ПЕЧКИ, БОЯ ЗА ЛЪТНИ
ОБУВКИ МАРКА „САЛАМАНДЕРЪ“ И
СИНКА ЗА ПРАНЕ „ROYAL“.

НАСКОРО ПУЩА ВЪ ПРОДАЖБА
СПЕЦИАЛЕНЪ СУХЪ ТУТКАЛЪ ЗА
ДЪРВОДЪЛЦИ И БОЯДЖИИ.

Прочутия

ЕКЕРТЪ

ул. „Царъ Борисъ“

не обещава

а

ИЗПЪЛНЯВА.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ

ОТНОСНО ОБЩОТО НА БЪЛГАРСКИЯ

СЪСТАВ И НЕОБЩНОСТТА НА

ОТНОСНО ИСТОРИЧЕСКИТЕ

ОТНОСНО ПЪРВИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

ОТНОСНО ПЪЛНИТЕ ПЪЛНИ

Цена 5 лева